

Αθήνα, 09.10.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (Α.Κ.Ε.)

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σχοινά Μαργαρίτη

Θέμα: «Πλήρης εφαρμογή του ενωσιακού πλαισίου για την αντιμετώπιση σοβαρών επιζωοτιών και ολοκληρωμένη προστασία και ανασύσταση των πληττόμενων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων»

Κύριε Υπουργέ,

Οι Έλληνες κτηνοτρόφοι, ήδη επιβαρυνμένοι από το υψηλό κόστος παραγωγής, τις αυξημένες ενεργειακές και ζωοτροφικές δαπάνες, τις δυσκολίες χρηματοδότησης και τις γενικότερες πιέσεις στο αγροτικό εισόδημα, βρίσκονται αντιμέτωποι και με τις εξαιρετικά σοβαρές συνέπειες που προκαλεί η εμφάνιση μεταδοτικών νοσημάτων του ζωικού κεφαλαίου.

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση νοσημάτων κατηγορίας Α και η αποτροπή της εξάπλωσής τους αποτελούν αναμφισβήτητα σκοπούς ύψιστου δημοσίου συμφέροντος.

Η προστασία της υγείας του ζωικού κεφαλαίου απαιτεί αποφασιστικότητα, ταχύτητα, ισχυρές κτηνιατρικές υπηρεσίες, επαρκή εργαστηριακή υποστήριξη και αυστηρή εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων βιοασφάλειας.

Ταυτόχρονα, όμως, η εφαρμογή μέτρων που μπορούν να οδηγήσουν στην ολοκληρωτική και μη αναστρέψιμη απώλεια του παραγωγικού κεφαλαίου μιας κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης πρέπει να πραγματοποιείται με πλήρη εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου, επιστημονική τεκμηρίωση και αξιολόγηση των πραγματικών επιδημιολογικών δεδομένων κάθε περίπτωσης, όπου και όπως προβλέπεται από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2020/687 προβλέπει ως βασικό μέτρο, μετά την επίσημη επιβεβαίωση εστίας νόσου κατηγορίας Α, τη θανάτωση των ζώων καταγεγραμμένων ειδών που διατηρούνται στην πληγείσα εγκατάσταση.

Το ισχύον ενωσιακό δίκαιο προβλέπει, επίσης, συγκεκριμένες στρατηγικές επείγοντος εμβολιασμού. Ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2023/361 (άρθρο 7) διακρίνει, μεταξύ άλλων, τον επείγοντα κατασταλτικό από τον επείγοντα προστατευτικό εμβολιασμό.

Ο κατασταλτικός εμβολιασμός δεν συνιστά αυτομάτως εναλλακτική της θανάτωσης των ζώων επιβεβαιωμένης προσβεβλημένης εγκατάστασης, καθώς αφορά ζώα των οποίων η θανάτωση αναβάλλεται προκειμένου να εμβολιαστούν για τον περιορισμό της εξάπλωσης και τα οποία στη συνέχεια υπόκεινται στους προβλεπόμενους κανόνες θανάτωσης.

Αντιθέτως, ο επείγων προστατευτικός εμβολιασμός αποτελεί διαφορετική στρατηγική, η οποία μπορεί να αφορά πληθυσμούς ζώων που διατρέχουν κίνδυνο μόλυνσης υπό τις ειδικές προϋποθέσεις του ενωσιακού δικαίου.

Για τον αφθώδη πυρετό, το Παράρτημα VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/361 καθορίζει ειδικούς όρους για την εφαρμογή επείγοντος προστατευτικού εμβολιασμού.

Επομένως, το ζήτημα που πρέπει να διευκρινιστεί είναι κατά πόσον η Ελληνική Πολιτεία έχει αξιολογήσει επιχειρησιακά τις δυνατότητες αυτές, διαθέτει τα αναγκαία σχέδια ετοιμότητας και μπορεί να τις ενεργοποιήσει όταν οι επιστημονικές και επιδημιολογικές συνθήκες το επιτρέπουν.

Για μία οργανωμένη κτηνοτροφική επιχείρηση, ένα κοπάδι εκατοντάδων ζώων δεν αποτελεί απλώς άθροισμα μεμονωμένων περιουσιακών στοιχείων. Αποτελεί παραγωγικό κεφάλαιο που έχει δημιουργηθεί σε βάθος χρόνου, συχνά μέσω πολυετούς γενετικής επιλογής και αναπαραγωγής και αποτελεί τη βάση παραγωγής γάλακτος, κρέατος και απογόνων, καθώς και του ετήσιου εισοδήματος μιας οικογένειας.

Η υποχρεωτική θανάτωση ενός ολόκληρου κοπαδιού μπορεί, επομένως, να συνεπάγεται όχι μόνο την απώλεια της τρέχουσας οικονομικής αξίας των ζώων, αλλά και απώλεια παραγωγής και εισοδήματος, απώλεια γενετικού και αναπαραγωγικού κεφαλαίου, διατάραξη εμπορικών και συμβατικών σχέσεων, αδυναμία εξυπηρέτησης υφιστάμενων οικονομικών υποχρεώσεων και σημαντικό κόστος και χρόνο για την ανασύσταση της παραγωγικής μονάδας.

Η αποζημίωση της αξίας των θανατωθέντων ζώων, ακόμα και όταν καταβάλλεται πλήρως, δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκην με την οικονομική αποκατάσταση μιας λειτουργούσας κτηνοτροφικής επιχείρησης.

Απαιτείται, πρόληψη μέσω ισχυρών κτηνιατρικών υπηρεσιών, επιδημιολογικής επιτήρησης, εργαστηριακής ετοιμότητας και βιοασφάλειας.

Απαιτείται, προστασία μέσω πλήρους και επιστημονικά τεκμηριωμένης εφαρμογής του εθνικού και ενωσιακού δικαίου και των προβλεπόμενων παρεκκλίσεων όπου πράγματι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Απαιτείται, ανασύσταση μέσω ενός πραγματικού μηχανισμού επανεκκίνησης της πληγείσας κτηνοτροφικής επιχείρησης και όχι αποκλειστικά μέσω αποζημίωσης της λογιστικής αξίας των θανατωθέντων ζώων.

Επειδή, η ελληνική κτηνοτροφία δεν χρειάζεται μία αντιπαράθεση μεταξύ προστασίας της ζωικής υγείας και προστασίας του παραγωγού. Χρειάζεται και τα δύο,

Επειδή, χρειάζεται ένα κράτος επιστημονικά προετοιμασμένο, ικανό να εφαρμόζει γρήγορα και αυστηρά τα αναγκαία υγειονομικά μέτρα, αλλά συγχρόνως ικανό να αξιοποιεί κάθε δυνατότητα που προβλέπει το ενωσιακό δίκαιο όταν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις,

Και **επειδή**, όταν, για την προστασία του συνόλου, ένας παραγωγός υποχρεώνεται να χάσει το παραγωγικό κεφάλαιο που δημιούργησε επί σειρά ετών, η Πολιτεία οφείλει να μην περιορίζεται στην αποζημίωση της αξίας των ζώων, αλλά να δημιουργεί τις πραγματικές προϋποθέσεις ώστε η κτηνοτροφική εκμετάλλευση να μπορέσει να ανασυσταθεί και να συνεχίσει να παράγει,

Για τους ανωτέρω λόγους ερωτάσθε κύριε Υπουργέ:

1. Διαθέτει η χώρα επικαιροποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο για την ενδεχόμενη εφαρμογή επείγοντος κατασταλτικού ή προστατευτικού εμβολιασμού σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/361 και, ειδικότερα ως προς τον αφθώδη πυρετό, σύμφωνα με τις ειδικές προϋποθέσεις του Παραρτήματος VII αυτού;
2. Ποια είναι η επιχειρησιακή ετοιμότητα της χώρας ως προς τη διαθεσιμότητα κατάλληλων εμβολίων, τη δυνατότητα ταχείας προμήθειάς τους, την εργαστηριακή επιτήρηση και τη δημιουργία των

απαιτούμενων ζωνών εμβολιασμού, εφόσον οι αρμόδιες επιστημονικές αρχές κρίνουν ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις;

3. Πόσα ζώα έχουν υποβληθεί σε υποχρεωτική θανάτωση στο πλαίσιο αντιμετώπισης νοσημάτων κατηγορίας Α κατά τα τελευταία πέντε έτη, ανά έτος, νόσημα, είδος ζώου και Περιφερειακή Ενότητα;
4. Ποιο είναι το συνολικό ποσό των αποζημιώσεων που εγκρίθηκε και ποιο το ποσό που πράγματι καταβλήθηκε στους πληγέντες κτηνοτρόφους κατά το ίδιο χρονικό διάστημα;
5. Ποιος είναι ο μέσος και ο μέγιστος χρόνος που μεσολαβεί από την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας θανάτωσης/εκκαθάρισης μέχρι την καταβολή της αποζημίωσης στον δικαιούχο;
6. Με ποιον τρόπο αποτιμώνται σήμερα, πέραν της αξίας των ζώων, η απώλεια παραγωγής και εισοδήματος και οι ανάγκες ανασύστασης μιας εκμετάλλευσης που έχασε το σύνολο ή σημαντικό μέρος του παραγωγικού της κεφαλαίου;
7. Προτίθεται το Υπουργείο να θεσπίσει ειδικό ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανασύστασης πληγείσων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, το οποίο να εξετάζει, σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων, τη χρηματοδότηση αντικατάστασης ζωικού κεφαλαίου, την απώλεια εισοδήματος για εύλογο χρονικό διάστημα, την επανεκκίνηση της παραγωγής και την ενίσχυση των μέτρων βιοασφάλειας;
8. Ποια πρόσθετα μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο για την ενίσχυση των περιφερειακών κτηνιατρικών υπηρεσιών, των διαγνωστικών εργαστηρίων και της επιδημιολογικής επιτήρησης, ώστε η αντιμετώπιση κάθε νέας εστίας να είναι ταχύτερη και επιστημονικά πληρέστερη;

Προς τεκμηρίωση των απαντήσεών σας επί των ανωτέρω ερωτημάτων, παρακαλούμε η απάντησή σας να συνοδεύεται από τα κάτωθι σχετικά έγγραφα:

1. Τα ισχύοντα εθνικά σχέδια έκτακτης ανάγκης, επιχειρησιακά πρωτόκολλα, εγκύκλιοι και οδηγίες που αφορούν την αντιμετώπιση του αφθώδους πυρετού και των λοιπών σχετικών νοσημάτων κατηγορίας Α.
2. Τα συγκεντρωτικά στοιχεία υποχρεωτικών θανατώσεων ζώων κατά τα τελευταία πέντε έτη, ανά έτος, νόσημα, είδος ζώου και Περιφερειακή Ενότητα.
3. Τα αντίστοιχα συγκεντρωτικά στοιχεία εγκεκριμένων και καταβληθεισών αποζημιώσεων, καθώς και διαθέσιμα στοιχεία για τον χρόνο καταβολής τους.
4. Κάθε ισχύον επιχειρησιακό σχέδιο, επιστημονική γνωμοδότηση, μελέτη ή αξιολόγηση των αρμοδίων υπηρεσιών σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής στρατηγικών επείγοντος εμβολιασμού για τον αφθώδη πυρετό και άλλα νοσήματα κατηγορίας Α.
5. Τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με την επιχειρησιακή δυνατότητα προμήθειας και διάθεσης των απαιτούμενων εμβολίων σε περίπτωση ενεργοποίησης σχεδίου επείγοντος εμβολιασμού.
6. Τις ισχύουσες διοικητικές πράξεις ή οδηγίες που καθορίζουν τον τρόπο υπολογισμού των αποζημιώσεων μετά από υποχρεωτική θανάτωση ζωικού κεφαλαίου.

Ο ερωτών Βουλευτής

Κομνηνός Δελβερούδης